

4.1.3. Postup hodnocení stavu v letech 2001 – 2005

Pro **hodnocení postavení jednotlivých správních obvodů ORP v rámci kraje** ve sledovaném období byl vypočten syntetický ukazatel za každý správní obvod a každý ze čtyř sledovaných okruhů. Souhrnný ukazatel je konstruován jako **vážený průměr** hodnocení vyjádřených školní **známkou od 1 do 5** za jednotlivé ukazatele v rámci okruhu s tím, že hodnocení jsou u každého ukazatele přiřazována na základě rozdělení dat do **5 stejných intervalů** mezi maximální a minimální hodnotou (variační rozpětí) s přihlédnutím ke směru působení ukazatele.

U každého ukazatele bylo nutné stanovit **optimum**, které souvisí se **směrem působení** ukazatele v rámci tématické skupiny. U ukazatelů působících na danou oblast pozitivně (v tab. 4.1.5.1 označené znaménkem plus) bylo jako optimum stanoveno maximum – známku „1“ tedy dostaly hodnoty blíží se maximu. Naopak u ukazatelů s negativním směrem působení, u nichž platí „čím více, tím hůře“, bylo optimum minimum a známka „1“ byla přiřazena intervalu s nejnižšími hodnotami.

Váhy ukazatelů byly stanoveny **metodou párového srovnávání**, a to na dvou úrovních (expertní metoda). Na úrovni ČSÚ se stanovení vah zúčastnilo více než 50 pracovníků krajských správ a úřadů a dále bylo využito zkušeností 31 externích odborníků. Každý zpracovatel vyplnil pro každý okruh ukazatelů tabulky preferencí (2 = důležitější ukazatel, 1 = stejně důležitý nebo nelze určit, 0 = méně důležitý ukazatel). Tato subjektivní hodnocení byla zprůměrována v rámci obou skupin zpracovatelů (pracovníků ČSÚ a externistů) a následně i za obě skupiny posuzovatelů. Průměrné preference byly zaokrouhleny na 2 desetinná místa, tj. došlo ke zjemnění určení důležitosti (např. 1,35 = „o něco důležitější“ ukazatel). Váhy ukazatelů byly stanoveny jako podíl součtu preferencí pro daný ukazatel k součtu všech preferencí v daném okruhu ukazatelů.

Ukázka vyplnění zpracovatelem

	I1	I2	I3	I4	I5	I6	I7	I8	I9	I10	Σb _i
I1		0	1	1	1	1	2	2	2	1	11
I2	2		1	1	1	1	2	2	2	1	13
I3	1	1		0	0	0	1	1	1	1	6
I4	1	1	2		2	1	2	2	2	2	15
I5	1	1	2	0		1	2	1	2	1	11
I6	1	1	2	1	1		2	1	1	1	11
I7	0	0	1	0	0	0		0	2	2	5
I8	0	0	1	0	1	1	2		1	1	7
I9	0	0	1	0	0	1	0	1		0	3
I10	1	1	1	0	1	1	0	1	2		8

Výsledná tabulka preferencí za oblast

	I1	I2	I3	I4	I5	I6	I7	I8	I9	I10	Σb _i	Váhy
I1		0,62	1,39	0,86	1,30	0,81	1,22	1,22	1,11	1,14	9,66	0,107
I2	1,38		1,47	1,16	1,48	1,01	1,32	1,41	1,35	1,26	11,85	0,132
I3	0,61	0,53		0,69	1,05	0,71	0,90	0,92	0,93	0,91	7,24	0,080
I4	1,14	0,84	1,31		1,41	1,14	1,21	1,26	1,17	1,21	10,68	0,119
I5	0,70	0,52	0,95	0,59		0,57	0,83	0,88	0,89	0,86	6,79	0,075
I6	1,19	0,99	1,29	0,86	1,43		1,27	1,31	1,25	1,27	10,86	0,121
I7	0,78	0,68	1,10	0,79	1,17	0,73		1,10	1,27	1,23	8,85	0,098
I8	0,78	0,59	1,08	0,74	1,12	0,69	0,90		1,09	0,97	7,97	0,089
I9	0,89	0,65	1,07	0,83	1,11	0,75	0,73	0,91		0,75	7,68	0,085
I10	0,86	0,74	1,09	0,79	1,14	0,73	0,77	1,03	1,25		8,42	0,094

Souhrnný ukazatel byl vypočten jako vážený průměr jednotlivých známek v rámci daného okruhu za všechny správní obvody ORP v kraji. Hodnocení postavení správních obvodů ORP v rámci kraje je přehledně zpracováno v tab. 4.1.5.1. Využití školních známek umožňuje uživateli udělat si rychlý obrázek o postavení správního obvodu v rámci kraje v dané oblasti (syntetický ukazatel – vážený průměr známek) či u konkrétního ukazatele (jednotlivé známky). O rovnoměrnosti rozdílů vypovídá četnost jednotlivých známek, ať už průměrných za celou oblast či za jednotlivé ukazatele.